

«Θεωρία και Πράξη
τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης»

Θ' ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΨΑΛΤΙΚΟ

Θεσσαλονίκη,
28 Νοεμβρίου - 1 Δεκεμβρίου 2024

«Σχολές / Σχολεία και
Πρόγραμμα / Διδασκαλία
τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς -
Ψαλτικῆς Τέχνης»

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

English follows (p. 9)

Ὄργανωτικὴ καὶ
Ἐπιστημονικὴ Ἐπιτροπὴ

- ☛ Φιλόθεος, ὁ Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης
- ☛ Γρηγόριος Θ. Στάθης, Ὁμότιμος Καθηγητὴς – Ἐπίτιμος Διευθυντὴς τοῦ IBM
- ☛ Ἀχιλλεὺς Χαλδαιάκης, Καθηγητὴς
- ☛ Θωμᾶς Ἀποστολόπουλος, Ἀναπλ. Καθηγητὴς
- ☛ Φλώρα Κρητικοῦ, Ἀναπλ. Καθηγήτρια
- ☛ Γρηγόριος Ἀναστασίου, Διδάκτωρ - Διευθυντὴς τοῦ IBM

Γραμματεία,
Συντονιστικὴ - Ἐκτελεστικὴ

- ☛ Πολύκαρπος Τύμπας, ὑποψ. Διδάκτωρ
- ☛ Ἀγγελος Σέφκας, ὑποψ. Διδάκτωρ
- ☛ Ἀθανάσιος Ξενούδης, ὑποψ. Διδάκτωρ

Τηλ. & Fax (+30)210 3843545
Κιν. Τηλ. (+30)6942576845
Web site: www.ibyzmusic.gr
E-mail: conference@ibyzmusic.gr

ὁ ἀνά τριετία συγκαλούμενο ἀπὸ τὸ Ἴδρυμα Βυζαντινῆς Μουσικολογίας, Θ' Διεθνὲς Συνέδριο, Μουσικολογικὸ καὶ Ψαλτικὸ, μὲ τὸν γενικὸ τίτλο «Θεωρία καὶ Πράξη τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης», θὰ πραγματοποιηθεῖ τὸ τετραήμερο, Πέμπτη ἕως Κυριακή, 28 Νοεμβρίου ἕως 1 Δεκεμβρίου 2024, στὴν Θεσσαλονίκη. Τὸ φετινὸ, ἕνατο κατὰ σειρά, Συνέδριο συγκαλεῖται σὲ συνδιοργάνωση μὲ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Θεσσαλονίκης.

Καὶ τὸ φετινὸ Συνέδριο διατηρεῖ τὸν καθιερωμένο ἀπὸ τὰ προηγούμενα Συνέδρια διττὸ χαρακτήρα· ἐπιστημονικὸ - μουσικολογικὸ καὶ ψαλτικὸ - καλλιτεχνικὸ. Ὁ σχεδιασμὸς αὐτὸς χωράει ὅλους τοὺς ἐπιστήμονες καὶ ψάλτες-μουσικολόγους καὶ ὅλους τοὺς ψάλτες-καλλιτέχνες καὶ ἐπιτρέπει τὴν ἐπιλογή Χορῶν Ψαλτῶν ἀπ' τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικὸ.

Θεματολογία

Κάτω ἀπ' τὸν κεντρικὸ θεματικὸ ἄξονα «Θεωρία καὶ Πράξη τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης», τὸ παρὸν συνέδριο θὰ ἔχει τὸ ἀκόλουθο θέμα:

**«Σχολές / Σχολεῖα
καὶ Πρόγραμμα / Διδασκαλία
τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς -
Ψαλτικῆς Τέχνης»**

Καλοῦνται οἱ ἐπιστήμονες μουσικολόγοι καὶ οἱ μουσικολογοῦντες ψάλτες νὰ συμβάλουν στὴν ἀνάπτυξη τοῦ διαλόγου καὶ τὴν διασάφηση συγκεκριμένων ζητημάτων κατὰ τίς ἀκόλουθες θεματικὲς πτυχές:

- Ίστορία τῆς ψαλτικῆς διδασκαλίας· Σχολές, μέθοδοι διδασκαλίας, θεωρητικές συγγραφές.
- Διδακτικὴ τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης καὶ συναφῆ μουσικοπαιδαγωγικὰ θέματα.
- Διδασκαλία καὶ διάδοση τῆς Ψαλτικῆς σὲ νέα πολιτιστικὰ περιβάλλοντα.
- Ἡ Ψαλτικὴ, ἡ προσαρμογὴ καὶ ἡ διδασκαλία τῆς, σὲ διάφορες γλῶσσες.
- Ἡ τεχνολογία στὴν ὑπηρεσία τῆς ψαλτικῆς διδασκαλίας.
- Ἀνάλυση, διδασκαλία καὶ παρουσίαση συνθέσεων.
- Σύγχρονη κατάσταση τῶν μουσικῶν-ψαλτικῶν καὶ βυζαντινομουσικολογικῶν σπουδῶν· ἀποτίμηση καὶ προοπτικές.

ὀργάνωση – σχεδιασμός

Τὸ Συνέδριο θὰ πραγματοποιηθεῖ στὴν Θεσσαλονίκη, τὸ τετραήμερο Πέμπτη ἕως Κυριακή, 28 Νοεμβρίου μέχρι 1 Δεκεμβρίου 2024. Οἱ ἐπιστημονικὲς ἐργασίες θὰ διεξαχθοῦν στὸ Συνεδριακὸ Κέντρο τοῦ Ἰδρύματος «Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης (*N. Πλαστήρα 65, 54250 Θεσσαλονίκη, +30 2310397800*) κατὰ τὸ τριήμερο 28-30 Νοεμβρίου 2024, Πέμπτη ὡς Σάββατο, πρωὶ καὶ μεσημέρι. Ἡ ἐπίσημη ἔναρξη καὶ οἱ βραδυνὲς ψαλτικὲς ἐκδηλώσεις θὰ πραγματοποιηθοῦν σὲ ἐπιλεγμένους μνημειακοὺς ναοὺς τῆς πόλης τῆς Θεσσαλονίκης, ἀπὸ τὴν Πέμπτη 28 Νοεμβρίου ὡς τὴν Κυριακή 1 Δεκεμβρίου.

Ὁ σχετικὸς γενικὸς σχεδιασμὸς εἶναι ὁ ἀκόλουθος:

Πέμπτη, 28 Νοεμβρίου 2024

- **πρωὶ - μεσημέρι:** ἑναρξὴ - προσφωνήσεις
- εἰδικές ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις
- **βράδυ:** κεντρικὴ ὁμιλία τοῦ Ὁμοτίμου Καθηγητῆ **Γρηγορίου Στάθη** καὶ ψαλτικὴ ἐκδήλωση μὲ τὸν Χορὸ Ψαλτῶν «**Οἱ Μαῖστορες τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης**»

Παρασκευὴ, 29 Νοεμβρίου 2024

- **πρωὶ - μεσημέρι:** εἰδικές ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις
- **βράδυ:** ψαλτικὴ ἐκδήλωση (δύο-τρεῖς Χοροὶ Ψαλτῶν)

Σάββατο, 30 Νοεμβρίου 2024

- **πρωὶ - μεσημέρι:** εἰδικές ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις
- **βράδυ:** ψαλτικὴ ἐκδήλωση (δύο-τρεῖς Χοροὶ Ψαλτῶν)

Κυριακὴ, 1 Δεκεμβρίου 2024

- **πρωί:** Ὁρθρος καὶ θεία Λειτουργία καὶ «μνημόσυνον πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος εὐαρεστησάντων καὶ ψαλάντων τῷ Θεῷ καὶ τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ, ἐν ταῖς ἀγίαις ἐκκλησίαις, ἐν πόλεσι καὶ χωρίοις

καὶ ἐρημίαις καὶ ἀσκητηρίοις καὶ
ἀπανταχοῦ γῆς» ἱερουργοῦντος
τοῦ Παναγιωτάτου Μητροπολίτου
Θεσσαλονίκης κ. Φιλοθέου (δύο
Χοροὶ Ψαλτῶν)

- **βράδου**: ψαλτική ἐκδήλωση (δύο-τρεῖς
Χοροὶ Ψαλτῶν)

πρόσκληση

Καλοῦνται οἱ ἐπιστήμονες - ἐρευνητὲς τῆς
θεωρίας καὶ πράξεως τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης,
-πανεπιστημιακοὶ δάσκαλοι, μουσικολόγοι
καὶ ψάλτες-, πού ἀσχολοῦνται μὲ κάποια
πτυχή τοῦ θέματος τοῦ Συνεδρίου, νὰ συμ-
μετάσχουν στὸ Συνέδριο.

συμμετοχή

Ἡ συμμετοχὴ ἀφορᾷ στὴν παρουσίαση ἐπι-
στημονικῆς ἀνακοινώσεως, διάρκειας 20
λεπτῶν τῆς ὥρας, κατὰ τὶς πρωῒνές καὶ με-
σημεριανές θεματικὲς ἐνότητες.

Κατὰ τὶς μεσημεριανές συνεδριάσεις θὰ
ὑπάρχει ἐπιπλέον ἡ δυνατότητα ἀναρτήσεως
σχετικῶν πινάκων, δηλαδὴ φωτογραφιῶν
σελίδων χειρογράφων - πινάκων θεωρητικῶν
ζητημάτων - βιβλιογραφικῆς ἐνημερώσεως
κ.ἄ. καθὼς καὶ παρουσιάσεως πρωτοτύπου
ἡχητικοῦ ὑλικοῦ.

Καὶ βέβαια ζητεῖται συμμετοχὴ ψαλτῶν
καὶ ἀκροατῶν: **«δεῦτε οἱ φιλορρήμονες,
πλῆθος τῶν μουσικῶν τε».**

Γιὰ ὅλες τὶς περιπτώσεις συμμετοχῆς
χρειάζεται νὰ ὑποβληθεῖ στὴν Ὀργανωτικὴ
Ἐπιτροπὴ **μέχρι 15 Αὐγούστου 2024** δήλωση

μέ την σαφή διατύπωση τοῦ θέματος τῆς ἀνακοινώσεως καὶ περίληψη μέχρι 300 λέξεις, στὴν ἐλληνικὴ ἢ ἀγγλικὴ γλῶσσα, μέσω ἠλεκτρονικοῦ ταχυδρομείου στὴν ἠλεκτρονικὴ διεύθυνση:

conference@ibyzmusic.gr

Οἱ προτάσεις συμμετοχῶν θὰ ἀξιολογηθοῦν μέχρι τὴν 10η Σεπτεμβρίου ἀπὸ τὴν Ὀργανωτικὴ καὶ Ἐπιστημονικὴ Ἐπιτροπὴ.

Ἐπίσημες γλῶσσες τοῦ Συνεδρίου εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ καὶ Ἀγγλικὴ.

κόστος συμμετοχῆς

Τὸ κόστος συμμετοχῆς γιὰ κάθε ὁμιλητὴ ὀρίζεται στὰ 50 εὐρώ. Ἡ Ὀργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀδυνατεῖ νὰ καλύψει ὁποιαδήποτε περαιτέρω ἔξοδα, θὰ προτείνει ὅμως πιθανὲς ἐπιλογὲς διαμονῆς καὶ διατροφῆς σὲ εἰδικὲς γιὰ τοὺς συνέδρους τιμές.

τρόπος πληρωμῆς

Τὸ κόστος συμμετοχῆς θὰ καταβληθεῖ σὲ τραπεζικὸ λογαριασμό, ὁ ὁποῖος θὰ σημειώνεται στὴν ἐπιστολὴ ἀποδοχῆς τῆς Ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τοὺς ὁμιλητές.

Ὡς φιλοθέαμονες ἤχθη τῶν μουσικῶν
εὐδὲ ἀντὶ τῆς ἱερωσύνης κατέσθη ἄφθονος.

Handwritten musical notation in black ink on red staves, with red neumes and some red text. The text is written in a cursive style, likely a form of Greek or Latin. The notation includes various rhythmic values and clefs. A large red initial 'C' is visible on the left side of the first staff. The text is arranged in approximately 15 lines of music.

Handwritten red text or initials, possibly a page number or a reference mark.

The IXth International Conference organized by the Institute of Byzantine Musicology will take place this year in Thessaloniki on 28 November -1 December 2024 with the usual main theme “Theoria and Praxis of the Psaltic Art”, organized and executed in collaboration with the Holy Metropolis of Thessaloniki. This ninth conference, following suit with the previous eight, maintains its dual character emphasizing both musicological and psaltic /artistic aspects. This scheme allows for the call for papers inviting all scholars, chanters-musicologists and chanters-artists to participate, as well as the selection of about ten choirs from Greece and abroad.

theme

Under the fundamental thematic axis “Theoria and praxis of the Psaltic Art” the conference shall have the specified theme of

“Schools and Programme / Teaching of Byzantine Music ~ Psaltic Art”.

Hence, the scholarly musicologists and musicological chanters are kindly invited to contribute to the ongoing dialogue and clarification of particular issues according to the following thematic points:

- History of Psaltic Art teaching; Schools, teaching methods, theoretical treatises.
- Didactics of the Psaltic Art and related music-pedagogical topics.
- Teaching and spreading the Psaltic Art in new cultural environments.
- Psaltic Art, its adaptation and teaching, in various languages.

- Technology at the service of psaltic education.
- Analysis, teaching and presentation of psaltic compositions.
- Contemporary situation of music-psaltic and musicological studies; description, analysis and perspectives.

organization and schedule

The Conference will be held at the Conference Center of the «Saint Gregorios Palamas» Institute of the Holy Metropolis of Thessaloniki (*N. Plastira 65, 54250 Thessaloniki, +30 2310397800*) during the three days, Thursday to Saturday, 28-30 November 2024, morning until noon, and the psaltic performances will take place in selected monumental churches of the city of Thessaloniki from Thursday 28 of November to Sunday 1 of December according to the following schedule:

Thursday, 28 November 2024

Morning - noon: commencement - individual scientific announcements

Evening: keynote speech by emeritus Professor Gregorios Stathis, and psaltic performance by “The Maestors of the Psaltic Art”

Friday, 29 November 2024

Morning - noon: individual scientific announcements

Evening: psaltic performance (two to three choirs)

Saturday, 30 November 2024

Morning - noon: individual scientific announcements

Evening: psaltic performance (two to three choirs)

Sunday, 1 December 2024

Morning: Orthros and Divine Liturgy delivered by His Holiness the Metropolitan of Thessaloniki Filotheos (two choirs)

Evening: psaltic performance (two to three choirs)

invitation and call for papers

Scholars and researchers in the fields of the theory and practice of the Psaltic Art, university instructors, musicologists and chanters involved in any area of the conference's theme are invited to participate.

participation

Participation is possible either via the presentation of scientific announcements lasting 20 minutes during the morning sessions or short presentations lasting 10 minutes during the noon sessions. During the noon sessions the utilization of graphics, posters (i.e. photographs of manuscripts, tables of theoretical clarification, bibliographical information, etc.) is possible. Furthermore, the participation of chanters and musicians as auditors, as well as any interested in participating in the discussion groups of the Conference is highly encouraged.

All types of participants must submit a registration application. Please state clearly the title of the proposed announcement, as well as the types of presentation material that will be needed. The registration form must be received by the organizational committee **by 15 August 2024** and may be submitted via e-mail:

conference@ibyzmusic.gr

To propose a paper please submit an abstract in Greek or English to a maximum of three hundred words and attach a short biographical note or very select CV. Decisions will be announced by 10 September 2024 by the organizational and program committee.

The official conference languages are Greek and English.

participation fee

The conference participation fee is fifty euros (50€) per participant. The organization is unable to cover any expenses, but it may be able to help with finding accommodation at special rates.

payment

Participation fees are transferred to the bank account, given in the notification email and approval letter.

Organizational & Program Committee

- ☛ His Holiness Metropolitan Philotheos of Thessaloniki
- ☛ Gregorios Stathis, Emeritus Professor, UoA
- ☛ Achilles Chaldeakis, Professor, UoA
- ☛ Thomas Apostolopoulos, Associate Professor, UoA
- ☛ Flora Kritikou, Associate Professor, UoA
- ☛ Gregorios Anastasiou, PhD - Director of the IBM

Secretariat, Coordinating Committee

- ☛ Polykarpos Tympas, PhD Candidate
- ☛ Angelos Sefkas, PhD Candidate
- ☛ Athanasios Xenoudis, PhD Candidate

Tel. & Fax (+30)210 3843545
Mob. Tel. (+30)6942576845
Web site: www.ibyzmusic.gr
E-mail: conference@ibyzmusic.gr

HOLY SYNOD OF THE CHURCH OF GREECE
INSTITUTE OF BYZANTINE MUSICOLOGY

«Theoria and Praxis
of the Psaltic Art»

IX CONFERENCE
MUSICOLOGICAL - PSALTIC

Thessaloniki,
28 November - 1 December 2024

“Schools
and Programme / Teaching
of Byzantine Music ~ Psaltic Art”

CALL FOR PAPERS